

Samenvatting

De raad wordt voorgesteld de verordening nadeelcompensatie gemeente Maastricht vast te stellen. Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. In deze wet staat een specifiek op het omgevingsrecht toegesneden nadeelcompensatieregeling. Deze regeling geeft aanvullende en speciale regels ten aanzien van de algemene nadeelcompensatieregeling zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht. De regelingen hebben het doel om schade die is ontstaan door rechtmatig overheidsoptreden te compenseren. Voorliggende nadeelcompensatieverordening is grotendeels gebaseerd op de modelverordening van de VNG. Het betreft een procedureverordening die overwegend beleidsneutraal van aard is. Dit betekent dat het vast recht € 300,- bedraagt en een adviescommissie of adviseur kan worden ingesteld. Wel zijn er bagatelbedragen opgenomen, aangezien niet alle schade voor vergoeding in aanmerking komt en particulieren, ondernemingen, bedrijven en organisaties deels zelf een normaal maatschappelijk risico behoren te dragen.

Beslispunten

1. De raad voor te stellen de verordening nadeelcompensatie gemeente Maastricht vast te stellen en de 'Procedureverordening voor advisering inzake tegemoetkoming in planschade gemeente Maastricht 2008 in te trekken.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d 19 september 2023:

Conform

1. Aanleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking en bestaat het begrip planschade niet meer. Als overheid kunnen we rechtmatige besluiten nemen die inwoners, ondernemers of andere partijen onevenredig financieel kunnen benadelen. In die gevallen kan er aanspraak op schadevergoeding bestaan. De huidige wet maakt onderscheid tussen planschade en nadeelcompensatie. Planschade is schade als gevolg van handelen in het ruimtelijk domein (m.b.t. een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning). Hiervoor geldt momenteel de verordening 'Procedureverordening voor advisering inzake tegemoetkoming in planschade gemeente Maastricht 2008. Nadeelcompensatie is schade die ontstaat door andere handelingen van de overheid. Dit kan bijvoorbeeld een tijdelijke wegafsluiting zijn, waardoor bedrijven moeilijk bereikbaar zijn en daardoor schade ondervinden. Hiervoor heeft de Gemeente Maastricht momenteel geen aparte verordening, maar vindt er van geval tot geval een beoordeling plaats.

2. Context

Met de komst van de Omgevingswet verandert er een aantal zaken als het gaat om schadevergoedingen. Zo komt allereerst het huidige begrip planschade onder de noemer nadeelcompensatie te vallen. Daarnaast zorgt de Omgevingswet voor nieuwe categorieën besluiten die ook voor schadevergoeding in aanmerking komen zoals maatwerkvoorschriften of binnenplanse omgevingsvergunningen. Daarnaast wijzigt de manier waarop eventuele schade bepaald wordt. Tegelijkertijd treedt ook de generieke nadeelcompensatieregeling van de Algemene wet bestuursrecht, afdeling 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in werking waardoor de grondslag voor nadeelcompensatie verandert.

Het normaal maatschappelijk risico¹ wijzigt van 2% (nu) naar 4% onder de Omgevingswet.

3. Gewenste situatie

De nu geldende 'Procedureverordening voor advisering inzake tegemoetkoming in planschade gemeente Maastricht 2008 wordt ingetrokken en de raad stelt de verordening nadeelcompensatie gemeente Maastricht vast.

Zonder deze nieuwe verordening kunnen we aanvragen voor schadevergoedingen straks niet meer afhandelen conform onze procedure. Als we deze verordening niet vaststellen, gelden er voor nieuwe situaties na inwerkingtreding van de Omgevingswet geen procedureregels en kunnen we aanvragen niet volgens de voorgestelde procedure afhandelen omdat niet wordt voldaan aan de wettelijke eisen die dan gelden. De procedureregels zijn ervoor bedoeld om verzoekers op voorhand

¹ Dit geldt voor indirecte planschade, dus voor planschade vanwege ontwikkelingen buiten het eigen perceel.

duidelijk te maken hoe hun verzoek om schade wordt behandeld. Onderdeel van de procedureregels zijn de indieningsvereisten, het verschuldigde recht, de te volgen procedure, termijnen en het al dan niet inschakelen van een adviescommissie.

Het te betalen recht bij een verzoek om planschade blijft ongewijzigd. Momenteel geldt er op basis van Procedureverordening planschade Maastricht 2008 voor het in behandeling nemen van een verzoek om planschade een recht van € 300,-. Een recht is een bedrag dat betaald moet worden om, in dit geval, een verzoek tot vergoeding van schade in behandeling te nemen. Een te heffen recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schade mag wettelijk maximaal € 500,- bedragen. Er is hier geen sprake van een belastingheffing, maar van een financiële drempel om lichtvaardige aanvragen om vergoeding van (plan)schade tegen te gaan. Indien een verzoek om schade wordt toegekend, wordt naast het toegekende schadebedrag ook het betaalde recht aan verzoeker terugbetaald.

In het kader van het normaal maatschappelijk risico worden bagatelbedragen opgenomen in deze verordening. In de verordening is onder meer geregeld dat bij aanvragen inzake winst- of inkomstenderving en de derving van huurinkomsten een drempel geldt van € 500,- voor particulieren en € 1000,- voor bedrijven. Dit met een verbijzondering voor omzetzerving en kostenstijgingen voor ondernemingen, organisaties en bedrijven, waarvoor respectievelijk van 8% van de normomzet en 6% van de normkosten wordt uitgegaan. Jurisprudentie laat zien dat afbakening van het normaal maatschappelijk risico in het kader van nadeelcompensatie als toelaatbaar worden geacht².

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

---

² Zie ECLI:NL:RVS:2015:336, r.o 4.3.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen omdat het slechts het vastleggen / procedureel regelen van de bestaande mogelijkheid op nadeelcompensatie is. Het streven is om zo schadebeperkend mogelijk te handelen, en daarmee proberen te voorkomen dat men vaak gebruik moet maken van deze regeling.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

We hebben in het kader van het opstellen van deze verordening overlegd met enkele andere Limburgse gemeenten en met RWS over hun ervaringen met nadeelcompensatie.

11. Voorstel

1. De raad voor te stellen de verordening nadeelcompensatie gemeente Maastricht, vast te stellen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na positieve besluitvorming van de raad stellen we interne procesafspraken op. Met deze afspraken zorgen we dat we de aanvragen straks bij inwerkingtreding van de Omgevingswet binnen de wettelijke termijnen af kunnen doen. Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt passen we de bepalingen uit de verordening toe. In het eerste jaar waarmee we werken met deze verordening houden we onze werkwijze goed in de gaten. We houden bij wat er gebeurt zodat we dit mee kunnen nemen in de evaluatie. Naar aanleiding van de evaluatie wordt bekeken of we onze werkwijze moeten bijstellen of dat het wenselijk is dat de procedure wordt aangepast. We informeren uw raad hierover.

Juridisch

Op grond van artikel 108, 147 en 149 Gemeentewet is de raad bevoegd tot vaststelling van deze Verordening. Na vaststelling door de raad wordt de verordening via www.officiëlebekendmakingen.nl bekendgemaakt en gepubliceerd op overheid.nl. De verordening bepaalt dat deze in werking treedt gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en titel 4.5 Awb (deze treden ook samen in werking). Deze verordening is van toepassing op verzoeken om nadeelcompensatie waarop titel 4.5 Awb van toepassing is, tenzij op grond van het overgangsrecht de 'Procedureverordening voor advisering inzake tegemoetkoming in planschade gemeente Maastricht 2008' van toepassing is.